

De SDGs zijn té belangrijk om als stickers te gebruiken

Dit jaar is het tien jaar geleden dat de Sustainable Development Goals (SDGs) zijn gelanceerd door de Verenigde Naties. Inmiddels zijn ze uitgegroeid tot een wereldwijd erkend raamwerk voor duurzame ontwikkeling en is het een gemeenschappelijke taal die het bedrijfsleven, de overheid en consument omarmen richting een duurzamere wereld. Toch is de voortgang op de doelen bedroevend, blijkt uit onderzoek van de VN, want we zijn voor slechts 17% van de doelen op weg deze te behalen¹. Eén van de observaties hierbij: vaak worden de SDGs door bedrijven achteraf geplakt op bestaande activiteiten, terwijl strategische verankering nodig is. Anders gaan we de mondiale doelen niet halen.

SDGs werden in 2015 geïntroduceerd door de Verenigde Naties, in bijzondere samenwerking tussen landen, NGOs en het bedrijfsleven. De 17 hoofddoelen vormen een ambitieuze agenda voor 2030. Waar deze hoofddoelen bekend zijn bij velen, geldt dit voor de 169 onderliggende targets en 231 unieke indicatoren helaas minder.

Met nog 5 van de 15 jaar te gaan laat de voortgang van de SDGs een zorgwekkend en alarmerend beeld zien. Naast dat slechts 17 procent van alle SDG-targets op schema liggen, is de voortgang bij meer dan een derde van de doelen gestagneerd of zelfs achteruitgegaan¹.

Inzoomend op de prestatie van Nederland komt een gemengd beeld naar voren. Er is vooruitgang op bijvoorbeeld gendergelijkheid (SDG 5) en arbeid en vrije tijd (SDG 8.2), maar ook achteruitgang op gebied van wonen (SDG 11.1) en financiële

houdbaarheid (SDG 10.2)². Maar een zorgwekkend aspect: Nederland heeft van alle Europese landen een van laagste positionering op de *spillover ranking*, en staat zelfs op plek 162 van de 167 wereldwijd gezien³. Dat wil zeggen: Nederland heeft een grote negatieve impact en maakt het voor andere landen erg lastig de SDGs te bereiken, bijvoorbeeld door de ecologische en sociale effecten van handel.

Helaas zie ik vaak dat bedrijven de SDGs reduceren tot een verzameling kleurrijke logo's die achteraf worden 'geplakt' op bestaande activiteiten. Daarbij ontbreekt vaak een koppeling naar zowel de targets als de indicatoren. Een bedrijf plakt dan bijvoorbeeld achteraf SDG 15 *Leven op land* op hun rapport omdat ze een bijenhotel hebben geplaatst, zonder dat er een uitleg gegeven wordt of en hoe de organisatie als geheel een positieve bijdrage levert aan biodiversiteit en deze SDG. Deze oppervlakkige benadering doet geen recht aan het potentieel van de SDGs, en ook niet aan de urgente uitdagingen waar we als mondiale samenleving voor staan.

Dit ook terug te zien in onderzoek door de World Business Council for Sustainable Development⁴:

- + 93 procent van de onderzochte bedrijven noemt specifieke SDGs in hun rapportages.
- + Slechts in 27 procent van de gevallen worden eigen doelen gesteld die gelinkt zijn aan de SDGs.
- + In 14 procent van de rapportages worden er door het bedrijven eigen KPIs gekoppeld aan de SDGs.

De conclusie is dat slechts in 5 procent van de publicaties gedegen gerapporteerd wordt over de SDGs. Deze bedrijven hebben een duidelijk prioriteringsproces, ze integreren de SDGs in de strategie en beleid, maken een roadmap hoe hun doelen te bereiken, en voeren SDG-impactmeting uit.

Twee van de drie doelen die het vaakst genoemd worden in onderzochte verslagen zijn SDG 13 *Klimaatactie* & SDG 8 *Waardig werk en economische groei*. Het interessante is dat juist op deze twee SDGs de wereld voor geen enkele onderliggende target op schema ligt⁵. Hier zit dus een groot gat in de communicatie over deze SDGs en de daadwerkelijke vooruitgang.

Dit alles wil niet zeggen dat bedrijven de schuld dragen aan het gebrek aan vooruitgang door het stickers plakken. Er heerst nu een cultuur waarin negatieve bijdragen aan SDGs vaak achterwege gelaten of vergeten worden, terwijl het verminderen van negatieve impacts (*do no harm*) in sommige gevallen misschien nog wel belangrijker is dan een positieve bijdrage te leveren (*do good*). Er is een cultuuromslag nodig waarbij men ook durft te kijken naar de negatieve impacts, in plaats van de tunnelvisie op warme gevoel van de positieve bijdrage die we denken te maken. Een andere verklaring kan liggen in de opzet: van oorsprong zijn de doelen opgesteld en geschreven aan overheden, die overige actoren aanspoort om gezamenlijk de doelen te bereiken. Dat de doelen in eerste instantie gericht zijn aan overheden, blijkt ook uit de taal en formulering. Zo gaan bijvoorbeeld twee van de indicatoren die horen bij subdoel 13.1 over het aantal landen en lokale overheden dat een strategie heeft voor natuurramp-risicovermindering. Het is dus belangrijk dat bedrijven targets van SDG's kiezen waarop ze kunnen bijdragen of zelf een vertaling maken naar voor hen relevante targets op basis van de SDGs en deze koppelen.

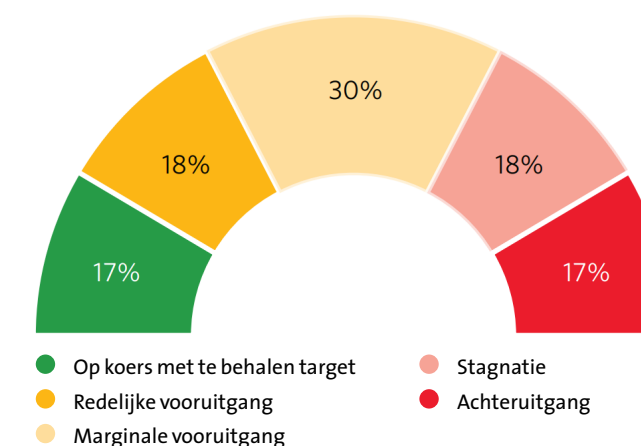
Alle hens aan dek dus, en voldoende ruimte voor verbetering. Maar hoe dan? Ondanks dat het grote, uitdagende doelen zijn, is het behulpzaam een kort stappenplan te schetsen hoe bedrijven concreter een bijdrage kunnen leveren:

1. Integreer de geselecteerde SDGs in de strategie en besluitvorming van de organisatie.
2. Formuleer concrete koppelingen en doelstellingen die aansluiten bij of een vertaling zijn van de SDG-targets.

Stickertjes plakken blijkt onvoldoende te helpen.

Wereldwijde vooruitgang SDGs-targets 2015-2024

Bron: grafiek uit The Sustainable Development Goals Report 2024 van de Verenigde Naties

3. Rapporteer over zowel de positieve als negatieve impact van belang die gemaakt wordt. Zonder inzicht hierin is verbetering ten slotte niet mogelijk.
4. Werk samen met stakeholders gedurende dit gehele proces. Dit is essentieel om de verandering te realiseren, want impact maak je nooit alleen.

De SDGs zijn té belangrijk om als stickers te gebruiken. We hebben een collectieve verantwoordelijkheid om te voorkomen dat ze gereduceerd worden tot pictogrammen of praatplaten. Alleen door ze te verankeren in strategie en bedrijfsvoering kunnen we de doelen halen, want de tijd dringt - we hebben nog maar vijf jaar tot 2030. ■

EMIEL GIELES
IMPACT RESEARCHER BIJ IMPACT CENTRE ERASMUS

Bronnen

- ¹ The Sustainable Development Goals Report 2024
- ² Achtste Nationale SDG Rapportage Nederland op weg naar brede welvaart (2024)
- ³ Spillover Rankings - The spillover performance of all 193 UN Member States
- ⁴ WBCSD: Delivering impact in a time of complexity. Reporting matters 2023.
- ⁵ SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS Progress Chart 2023

